

Memorandum of Cooperation

between

**Democracy Reporting International
gGmbH,**

Ministry of Justice of Ukraine

and

**Coordination Centre for Legal Aid
Provision**

“14” August 2019

Kyiv

«14» серпня 2019 року

м. Київ

Democracy Reporting International gGmbH (DRI) implementing in Ukraine an international (technical) assistance Project “Going beyond Kyiv: Empowering Regional Actors of Change to Contribute to Key Political Reforms in Ukraine” (short name – Project), funded by the German Federal Foreign Office, Contract: S03-381.50-P-54-16, hereafter called “Implementer”, represented by Dmytro Filipenko, DRI country representative in Ukraine, acting by virtue of the Power of Attorney issued by DRI on August 31, 2018 on the one hand,

and
The Ministry of Justice of Ukraine, (hereinafter referred to as “the Ministry”) as Beneficiary and Recipient, represented by Smachylo Ivanna, Deputy Minister of Justice of Ukraine, acting by virtue of the and the Coordination Centre for Legal Aid Provision as Recipient 2, represented by Oleksii Boniuk, Director of the Coordination Centre for Legal Aid Provision (hereinafter – CCLAP), acting by virtue of the Regulation on Coordination Centre for Legal Aid Provision, on the other hand,

referred to individually as a “Party” and jointly as the “Parties”

Have concluded this Memorandum of Cooperation (hereinafter referred to as the “Memorandum”) on the following:

Article 1. Subject

The subject of the Memorandum is to establish coordination of the (technical) assistance the

Меморандум про співпрацю

між

Офісом зі сприяння демократії,

Міністерством юстиції України

та

**Координаційним центром з надання
правової допомоги**

Офіс зі Сприяння Демократії (DRI), який в Україні реалізує проект міжнародної (технічної) допомоги «Вихід за межі Києва: посилення регіональних суб'єктів змін для сприяння ключовим політичним реформам в Україні» (далі – Проект), що фінансується Міністерством закордонних справ Німеччини, контракт: S03-381.50-P-54-16 (далі – Виконавець) в особі уповноваженого представника Дмитра Філіпенка, Представника DRI в Україні, який діє на підставі довіреності, наданої йому DRI 31 серпня 2018 року, з однієї сторони,

та
Міністерство юстиції України (далі – Міністерство) як Бенефіціар та Реципієнт в особі Смачило І.В. - заступника Міністра юстиції України, який діє на підставі наказу, та Координаційний центр з надання правової допомоги (далі – Координаційний центр) як Реципієнт в особі Олексія Бонюка, директора Координаційного центру з надання правової допомоги, який діє на підставі Положення про Координаційний центр з надання правової допомоги, з іншої сторони,

які окремо іменуються «Сторона», а разом – «Сторони»,

уклали цей Меморандум про співпрацю (далі - Меморандум) про таке:

Стаття 1. Предмет

Предметом цього Меморандуму є встановлення співпраці щодо (технічної)

Implementor will provide to the Ministry and the CCLAP within the Project implementation.

Article 2. Objective

The Project aims to raise public awareness about political and legal reforms in Ukraine (constitutional, judiciary, decentralisation, prosecutor office, etc.) and rule of law and international democracy standards through fact-based analyses. Furthermore, the Project aims to enhance capacities of civil actors to play visible role in Ukraine's reforms process as well as to create platforms for multi-stakeholder reform dialogues.

The objective of the cooperation under the Memorandum is that the Implementer upon agreement of the Ministry and the CCLAP will assist the Ministry and the CCLAP towards successful implementation of the aforementioned activities through its Project implementation.

Article 3. Project objectives

3.1. Enhancing the capacities of centres for free secondary legal aid provision across Ukraine to advise on and apply properly a new tool of individual constitutional complaint.

3.2. Raising awareness among Ukrainian public, experts and officials of international standards and approaches related to law-making.

3.3. Enhancing the capacity of students and young academics to understand political and legal reforms in light of international rule of law and democracy standards.

3.4. Increasing the trust in Government reforms, legal awareness and capacity of citizens, which will allow citizens to independently use legal means to defend their rights and interests.

допомоги, яку Виконавець надасть Міністерству та Координаційному центру.

Стаття 2. Мета Проекту

Проект спрямований на підвищення поінформованості громадськості про політичні та правові реформи в Україні (конституційна, судова, реформа децентралізації, реформа прокуратури) і верховенство права та міжнародні демократичні стандарти. Окрім того, Проект спрямований на підвищення спроможності громадянського суспільства відігравати помітну роль у реалізації реформ в Україні, а також на створення майданчиків для діалогу між зацікавленими у реформах стейкхолдерів.

Метою співпраці в рамках цього Меморандуму є те, що Виконавець, за згодою Міністерства та Координаційного центру, буде сприяти Міністерству та Координаційному центру в успішній реалізації вказаних напрямків через реалізацію Проекту.

Стаття 3. Завдання Проекту

3.1. Підвищення спроможності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги застосовувати та надавати консультації і роз'яснення з застосування інструменту конституційної скарги.

3.2. Підвищення обізнаності органів державної влади, що залучаються до правотворчої діяльності, про міжнародні стандарти та підходи до правотворчості.

3.3. Підвищення спроможності студентів та молодих вчених розуміти політичні та юридичні реформи в світлі міжнародного верховенства права та демократичних стандартів.

3.4. Підвищення довіри до реформ Уряду, правової обізнаності та спроможності громадян, що дозволить громадянам самостійно використовувати правові засоби з метою захисту власних прав та інтересів.

Article 4. Cooperation Duration

The cooperation between the Implementer and the Recipients will take place from August 14, 2019 until April 30, 2020, within the framework of the Project.

Article 5. Expected Impact on the Development of the Sphere of Operability within the Project

5.1. The Free Legal Aid System in Ukraine has been provided with the support that improved the effectiveness of free legal aid provision.

5.2. The awareness of the population about their rights, access to sources of legal information, in particular in the framework of the national law-enlightenment project "I HAVE A RIGHT!" has been raised.

5.3. Active participation of the parties interested in the processes of improving the Free Legal Aid System, legal education, legal awareness, access of citizens to sources of legal information, etc. has become promoted.

5.4. The professional level of lawyers, who provide free secondary legal aid, has increased.

Article 6. Expected Results of the Cooperation

6.1. Enhanced capacities of free secondary legal aid centres across Ukraine to advise on and apply properly a new tool of individual constitutional complaint.

6.2. Raised awareness among Ukrainian public, experts and officials of international standards and approaches related to law-making.

6.3. Enhanced capacity of students and young academics to understand political and legal reforms in light of international rule of law and democracy standards.

Стаття 4. Строк реалізації Проекту

Співпраця між Виконавцем і Реципієнтами у рамках Проекту триватиме з 14 серпня 2019 року до 30 квітня 2020 року.

Стаття 5. Очікуваний вплив Проекту на розвиток відповідної галузі

5.1. Надано підтримку системі надання безоплатної правової допомоги в Україні для підвищення ефективності надання безоплатної правової допомоги.

5.2. Підвищено правову обізнаність населення щодо їх прав, доступу до джерел правової інформації, зокрема в рамках загальнонаціонального правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!».

5.3. Надано сприяння активній участі зацікавленим сторонам у обговоренні процесів удосконалення системи безоплатної правової допомоги, правової освіти, правової обізнаності, доступу громадян до джерел правової інформації тощо.

5.4. Підвищено рівень професіоналізму адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

Стаття 6. Очікувані результати від реалізації Проекту

6.1. Підвищено спроможність центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги застосовувати та надавати консультації і роз'яснення з застосування інструменту конституційної скарги.

6.2. Підвищено обізнаність органів державної влади, що залучаються до правотворчої діяльності, про міжнародні стандарти та підходи до правотворчості.

6.3. Підвищено спроможність студентів та молодих вчених розуміти політичні та юридичні реформи в світлі міжнародного верховенства права та демократичних стандартів.

6.4. Increased trust in Government reforms, legal awareness and capacity of citizens, which will allow citizens to independently use legal means to defend their rights and interests.

6.4. Підвищено довіру до реформ Уряду, правову обізнаність та спроможність громадян, що дозволить громадянам самостійно використовувати правові засоби з метою захисту власних прав та інтересів.

Article 7. Intellectual Property

Стаття 7. Інтелектуальна власність

Personal Non-Proprietary Rights shall apply to any document or other output resulting from this Memorandum and can be made public, disseminated or presented without prior authorisation of DRI, provided the authorship is indicated.

На будь-який документ чи продукт, виготовлений у ході реалізації цього Меморандуму, розповсюджуються немайнові авторські права. В той же час такі документи чи продукти можуть використовуватися, оприлюднюватися або представлятися без попередньої згоди DRI із зазначенням авторства.

Article 8. Quantitative and/or Qualitative Project Performance Criteria

Стаття 8. Кількісні та/або якісні критерії досягнення результативності Проекту

8.1. Number of analytical publications and the scope of their distribution.

8.1. Кількість аналітичних публікацій та масштаб їх розповсюдження.

8.2. Number of workshops, round tables, seminars, conferences and number of participants at these events.

8.2. Кількість тренінгів, круглих столів, семінарів, конференцій та кількість учасників на цих заходах.

8.3. Number of references to output by third parties, such as media, social networks, civil society, international community.

8.3. Кількість посилань на результати діяльності DRI від третіх сторін, таких як медіа, соціальні мережі, громадянське суспільство, міжнародне співтовариство.

8.4. Activity and responses on social media outlets of DRI and partners.

8.4. Діяльність та відгуки DRI та партнерів у соціальних мережах.

Article 9. Implementer's Obligations

Стаття 9. Зобов'язання Виконавця

The Implementer undertakes to assist the Ministry and the CCLAP in:

Виконавець зобов'язується сприяти Міністерству та Координаційному центру в таких напрямках діяльності:

9.1. Analytical and expert support upon request related to reforming the justice sector.

9.1. Аналітична та експертна підтримка щодо реформи сектору юстиції.

9.2. Raising public awareness about legal reforms across Ukraine

9.2. Збільшення поінформованості громадськості щодо правових реформ в Україні.

9.3. Creating platforms for multi-stakeholder reform discussions.

9.3. Створення платформи для обговорення реформ ключовими стейкхолдерами.

9.4. Ensuring the implementation of state policy in the field of legal education, legal awareness, access of citizens to sources of legal information within the framework of the national law-education project "I HAVE A RIGHT!" in accordance with the directions of cooperation jointly defined by the Parties.

9.5. Specialized training for the Free Legal Aid System's employees and lawyers, who provide free secondary legal aid

Article 10. Ministry's Obligations

To implement the tasks defined by this Memorandum the Ministry agrees to ensure the following:

10.1. Active participation of its representatives in Project activities, if necessary.

10.2. Upon request, provide informational and organizational support to the Project activities

10.3. Inform the Implementer about other similar Projects and possibility of joint efforts.

10.4. Proper use of the provided assistance under the Memorandum and keeping record thereof in line with Ukrainian legislation.

Article 11. CCLAP's obligations

11.1. Promote the ability of centres for free secondary legal aid provision to advise on and apply a new tool of individual constitutional complaint.

11.2. Organize activities to promote the joint project during the thematic informational events of the Coordination Centre for Legal Aid Provision and participate in joint informational activities within the framework of the joint project.

Article 12. Implementation procedure

9.4. Забезпечення реалізації державної політики у сфері правової освіти, правової обізнаності, доступу громадян до джерел правової інформації, зокрема в рамках загальнонаціонального правопросвітницького проекту «Я МАЮ ПРАВО!» відповідно до спільно визначених Сторонами напрямів співпраці.

9.5. Спеціалізоване навчання для працівників системи надання безоплатної правової допомоги та адвокатів, які надають безоплатну вторинну правову допомогу.

Стаття 10. Зобов'язання Міністерства

Для виконання визначених у цьому Меморандумі завдань Міністерство зобов'язується:

10.1. Забезпечити активну участь представників Міністерства у заходах Проекту, якщо це необхідно.

10.2. У разі необхідності надавати інформаційну та організаційну підтримку, необхідну для реалізації заходів за цим Проектом.

10.3. Інформувати Виконавця щодо існування інших подібних Проектів та можливості співпраці.

10.4. Міністерство забезпечує цільове використання наданої міжнародної технічної допомоги та її облік відповідно до законодавства України.

Стаття 11. Зобов'язання Координаційного центру

11.1. Сприяти підвищенню спроможності центрів з надання безоплатної вторинної правової допомоги застосовувати та надавати консультації і роз'яснення з застосування інструменту конституційної скарги.

11.2. Організувати висвітлення інформації щодо популяризації спільного Проекту під час тематичних інформаційних заходів Координаційного центру з надання правової допомоги та брати участь у спільних інформаційних заходах у рамках спільного Проекту.

Стаття 12. Процедура впровадження

If needed the Parties shall prepare an implementation plan for cooperation as defined by the Memorandum and consult regularly on its implementation.

Article 13. Availability of Funds

13.1. Any obligation under this Memorandum is subject to the availability of respective resources.

13.2 DRI is not obliged to provide any payment under this Memorandum, if it does not consider it necessary.

Article 14. Concluding Provisions

14.1. The Parties may introduce in a written and mutually agreed form any changes and amendments to this Memorandum and enter into additional agreements to implement the activities.

14.2. In their cooperation, the Parties shall use the Ukrainian and English languages.

14.3 This Memorandum does not constitute obligations, which are legally binding.

Article 15. Effective Date of Memorandum

15.1. This Memorandum shall be effective **AS OF THE DATE OF ITS SIGNING BY BOTH PARTIES** till April 30, 2020

15.1. This Memorandum was executed in the city of Kyiv on August "14", 2019 in triplicate in Ukrainian and in English, each one having equal power, one for each Party. Should there arise any discrepancies in interpretation of the provisions of this Memorandum, the Ukrainian text of the Memorandum shall prevail.

У разі необхідності Сторони готують план реалізації домовленостей за цим Меморандумом і консультуються щодо його впровадження.

Стаття 13. Наявність коштів

13.1. Будь яке зобов'язання взяте тією чи іншою стороною відповідно до цього Меморандуму є дійсними за умови наявності відповідних ресурсів.

13.2. DRI не зобов'язана надавати будь-які кошти в рамках цього Меморандуму про співпрацю, якщо не вважає це за потрібне.

Стаття 14. Заключні положення

14.1. Сторони залишають за собою право вносити зміни і доповнення до цього Меморандуму та укладати додаткові угоди для виконання окремих заходів.

14.2. У своїй співпраці Сторони будуть використовувати українську та англійську мови.

14.3. Положення цього Меморандуму не мають на меті створення зобов'язань, які мають обов'язкову юридичну силу.

Стаття 15. Строк дії Меморандуму

15.1. Цей Меморандум набирає чинності **З МОМЕНТУ ЙОГО ПІДПИСАННЯ ОБОМА СТОРОНАМИ** та є дійсним до 30 квітня 2020 року.

15.1. Цей Меморандум укладено у місті Києві «14» серпня 2019 року англійською та українською мовами у трьох примірниках, кожен з яких має однакову юридичну силу, по одному для кожної зі Сторін, при цьому при наявності розбіжностей у тлумаченні положень Меморандуму переважну силу матиме текст, викладений українською мовою.

Article 16. Compliance

DRI, the Ministry and the CCLAP agree to comply with all laws and regulations as may be applicable in Ukraine.

On behalf of Democracy Reporting International:

DRI country representative in Ukraine
Dmytro Filipenko

For the Ministry of Justice of Ukraine

Deputy Minister of Justice of Ukraine
Ivanna Smachylo

On behalf of the Coordination Center for Legal Aid

Director of the Coordination Centre for Legal Aid Provision
Oleksii Boniuk

Стаття 16. Дотримання законодавства та правил

DRI, Міністерство та Координаційний центр погоджуються дотримуватися законодавства щодо запобігання корупції, яке може діяти в Україні.

Від імені Офісу зі сприяння демократії:

Представник DRI в Україні
Дмитро Філіпенко

Від імені Міністерства юстиції України

Заступник Міністра юстиції України
Іванна Смачило

Від імені Координаційного центру з надання правової допомоги

Директор Координаційного центру з надання правової допомоги
Олексій Бонюк

